

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse fra Sortland kommune vedr. Eidesen-utvalgets innstilling - NOU 201:26 - om et fremtidsrettet kvotesystem

Formannskapet - 078/17:
Det er fattet følgende vedtak i saken:

Sortland formannskap gir følgende uttalelse til innstillingen:

Formannskapets oppfatning er at innstillingen rokker ved grunnleggende, gjeldende rett i fiskeriforvaltningen ved å foreslå tiltak som privatiserer retten til å disponere fiskeriressurser. Dette står i motstrid til at fisken «tilligger det norske folk i fellesskap» og må forvaltes ut fra det. Den viktigste målsetningen for norsk fiskeripolitikk må være å sikre ei bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de viltlevende marine ressursene og det tilhørende genetiske materialet og å medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. (Havressursloven) Det er viktig at eventuelle omlegginger ikke rokker ved havressursloven og deltakerloven.

1. Fiskerinæringen har stor betydning for Vesterålen, for sysselsetting, aktiviteter og verdiskaping i mange kystsamfunn i regionen. Formannskapet er derfor opptatt av at næringen forvaltes på en slik måte at det etableres en god balanse mellom lønnsom drift og samfunnsnytte. Det er svært viktig at forutsigbarhet ivaretas, men dette må ikke gå på bekostning av norske myndigheters mulighet for styring av næringen.

2. Sortland formannskap vurderer de samlede forslag fra Eidesen-utvalget som en ytterligere dreining i retning av en privatisering av fiskeressursene. For at dette skal gi legitimitet i kystsamfunn og blant næringsutøvere foreslås innføring av skatt på ressursrenten.

Formannskapet slår fast at fisken i havet er fellesskapets eiendom, og skal forvaltes i et evighetens perspektiv. Den viktigste målsettingen for norsk fiskeripolitikk må være å skape trygge arbeidsplasser både i fiskeflåten og på land og størst mulig verdiskaping i kystsamfunnene. Formannskapet mener derfor at ressursrenten fortsatt skal tas ut i verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten.

3. Sortland formannskap viser til at utvalgets arbeid i stor grad baserer seg på at fisket skal ha maks effektivitet. Økt effektivitet vil kunne bedre fartøyeiers økonomiske utbytte. Når dette på den andre siden betyr økte kvoteandeler pr fartøy betyr det

færre fiskere og båter langs kysten. Det vil videre påvirke kystsamfunnene med færre mottaksanlegg og lavere sysselsetting. Formannskapet ønsker en balansert utvikling, som ivaretar balansen mellom store og små fartøy og som dermed sikrer aktiviteten i kystsamfunnene.

4. Som erstatning for dagens konsesjoner og deltakeradganger foreslår Eidesen utvalget å innføre fisketillatelse angitt i faste kvoteenheter som andel av norsk totalkvote etter fratrukk for ekstrakvoteordninger. Formannskapet ser at en slik ordning kan bidra til økt forutsigbarhet, men samtidig vil begrense myndighetenes styringsmuligheter, eksempelvis av kvotefordelingen mellom fartøygrupper og regioner. Dette forslaget støttes ikke.
5. Dagens system har medført forgjeldning av næringen og stenger ute ungdom og regioner med dårlig kapitaltilgang. Sortland formannskap støtter derfor ikke forslaget om å begrense eller avvikle ekstrakvoteordninger som ikke kan begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Ekstrakvoter er viktige politiske verktøy for spesifikke måloppnåelser. Eksempelvis kan berettigelsen av undervisningskvoter og lærlingekvoter ikke nødvendigvis begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Slike ekstrakvoter er likevel avgjørende for den videre rekrutteringen til fiskeryrket.
6. Sortland formannskap støtter ikke forslaget om fortrinnsvis å avvikle rekrutteringsordningen. Rekrutteringskvoter er et viktig virkemiddel for nye fiskebåteiere som ønsker å etablere seg i næringen.
7. Sortland formannskap kan ikke støtte forslaget om å innføre en strukturkvote- eller sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter ettersom ordningen resulterer i uttak av fartøy fra fisket. Denne flåtegruppen er særdeles viktig for opprettholdelsen av de mange mottaksstasjoner langs kysten og for aktiviteter i mange små kystsamfunn. Formannskapet er opptatt av at denne flåtegruppen i større grad må gis et driftsgrunnlag som sikrer aktivitet gjennom hele året.
8. Sortland formannskap støtter utvalgets forslag om å opprettholde åpen gruppe under 11 meter. Denne fartøygruppen utgjør den viktigste rekrutteringsarena for nye fiskere for å komme inn i yrket.
9. Sortland formannskap støtter forslaget fra utvalgets mindretall om at strukturkvotene kanaliseres til en offentlig kvotebank som kan leie ut kvoter. Kvoter som eventuelt trekkes tilbake legges inn i denne banken. Formannskapet støtter ikke utvalgets forslag om innføring av privat utleiemarked for kvoter/deler av kvoter. Driftsfleksibilitet kan rederne oppnå gjennom frivillig å avsette en del av sin totalkvote for en fiskeart til kvotebanken og da få mulighet til å tilbakeleie kvote på andre fiskearter.
10. I forhold til den langsiktige kapasitetstilpasningen foreslår utvalgets flertall at

strukturkvoteordningen erstattes av en ordning uten tidsbegrensning og hvor gjeldende strukturkvoter konverteres til ordinære fisketillatelser. Formannskapet mener forslaget vil medføre ytterligere privatisering av ressursene og dermed undergrave prinsipp fastslått i lov, at ressursene i havet er folkets eie. Dette forslaget støttes ikke.

11. Sortland formannskap støtter forbud mot overføring av kvoter mellom fartøy i ulike fartøygrupper. Det er en fordel å få en kvotestruktur som samsvarer med fartøystrukturen. På denne bakgrunn støtter formannskapet forslag om å erstatte hjemmelslengde med fysisk fartøylengde ved kvotetildeling.

12. Utvalgets flertall mener den nye ordningen som skal erstatte dagen strukturkvoteordning bør gi muligheter for salg av deler av et fartøys beholdning av kvotefaktorer. Dette i tillegg til sammenslåing der fartøy trekkes permanent ut av fisket. Formannskapet kan ikke støtte noen tiltak som bidrar til ytterligere struktureringer eller sammenslåinger verken i kystflåten eller i ringnot- og torskestrålerflåten. En konsekvens av slike tiltak er flere kvoter på færre fartøy.

Med hilsen

Geir Breivik
næringskonsulent

Høringsuttalelse fra Sortland kommune vedr. Eidesen-utvalgets innstilling - NOU 201:26 - om et fremtidsrettet kvotesystem

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
078/17	Formannskapet	11.05.2017

INNSTILLING

Sortland formannskap gir følgende uttalelse til innstillingen:

Formannskapets oppfatning er at innstillingen rokker ved grunnleggende, gjeldende rett i fiskeriforvaltningen ved å foreslå tiltak som privatiserer retten til å disponere fiskeriresurser. Dette står i motstrid til at fisken «tilligger det norske folk i fellesskap» og må forvaltes ut fra det. Den viktigste målsetningen for norsk fiskeripolitikk må være å skape trygge arbeidsplasser både i fiskeflåten. Det er viktig at eventuelle omlegginger ikke rokker ved havressursloven og deltakerloven.

1. Fiskerinæringen har stor betydning for Vesterålen, for sysselsetting, aktiviteter og verdiskaping i mange kystsamfunn i regionen. Formannskapet er derfor opptatt av at næringen forvaltes på en slik måte at det etableres en god balanse mellom lønnsom drift og samfunnsnytte. Det er svært viktig at forutsigbarhet ivaretas, men dette må ikke gå på bekostning av norske myndigheters mulighet for styring av næringen.
2. Sortland formannskap vurderer de samlede forslag fra Eidesen-utvalget som en ytterligere dreining i retning av en privatisering av fiskeressursene. For at dette skal gi legitimitet i kystsamfunn og blant næringsutøvere foreslås innføring av skatt på ressursrenten.
Formannskapet slår fast at fisken i havet er fellesskapets eiendom, og skal forvaltes i et evighetens perspektiv. Den viktigste målsetningen for norsk fiskeripolitikk må være å skape trygge arbeidsplasser både i fiskeflåten og på land og størst mulig verdiskaping i kystsamfunnene. Formannskapet mener derfor at ressursrenten fortsatt skal tas ut i verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten.
3. Sortland formannskap viser til at utvalgets arbeid i stor grad baserer seg på at fisket skal ha maks effektivitet. Økt effektivitet vil kunne bedre fartøyeiers økonomiske

utbytte. Når dette på den andre siden betyr økte kvoteandeler pr fartøy betyr det færre fiskere og båter langs kysten. Det vil videre påvirke kystsamfunnene med færre mottaksanlegg og lavere sysselsetting. Formannskapet ønsker en balansert utvikling, som ivaretar balansen mellom store og små fartøy og som dermed sikrer aktiviteten i kystsamfunnene.

4. Som erstatning for dagens konsesjoner og deltakeradganger foreslår Eidesen utvalget å innføre fisketillatelse angitt i faste kvoteenheter som andel av norsk totalkvote etter fratrukk for ekstrakvoteordninger. Formannskapet ser at en slik ordning kan bidra til økt forutsigbarhet, men samtidig vil begrense myndighetenes styringsmuligheter, eksempelvis av kvotefordelingen mellom fartøygrupper og regioner. Dette forslaget støttes ikke.
5. Dagens system har medført forgjeldning av næringen og stenger ute ungdom og regioner med dårlig kapitaltilgang. Sortland formannskap støtter derfor ikke forslaget om å begrense eller avvikle ekstrakvoteordninger som ikke kan begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Ekstrakvoter er viktige politiske verktøy for spesifikke måloppnåelser. Eksempelvis kan berettigelsen av undervisningskvoter og lærlingekvoter ikke nødvendigvis begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Slike ekstrakvoter er likevel avgjørende for den videre rekrutteringen til fiskeryrket.
6. Sortland formannskap støtter ikke forslaget om fortrinnsvis å avvikle rekrutteringsordningen. Rekrutteringskvoter er et viktig virkemiddel for nye fiskebåteiere som ønsker å etablere seg i næringen.
7. Sortland formannskap kan ikke støtte forslaget om å innføre en strukturkvote- eller sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter ettersom ordningen resulterer i uttak av fartøy fra fisket. Denne flåtegruppen er særdeles viktig for opprettholdelsen av de mange mottaksstasjoner langs kysten og for aktiviteter i mange små kystsamfunn. Formannskapet er opptatt av at denne flåtegruppen i større grad må gis et driftsgrunnlag som sikrer aktivitet gjennom hele året.
8. Sortland formannskap støtter utvalgets forslag om å opprettholde åpen gruppe under 11 meter. Denne fartøygruppen utgjør den viktigste rekrutteringsarena for nye fiskere for å komme inn i yrket.
9. Sortland formannskap støtter forslaget fra utvalgets mindretall om at strukturkvotene kanaliseres til en offentlig kvotebank som kan leie ut kvoter. Kvoter som eventuelt trekkes tilbake legges inn i denne banken. Formannskapet støtter ikke utvalgets forslag om innføring av privat utleiemarked for kvoter/deler av kvoter. Driftsflexibilitet kan rederne oppnå gjennom frivillig å avsette en del av sin totalkvote for en fiskeart til kvotebanken og da få mulighet til å tilbakeleie kvote på andre fiskearter.

10. I forhold til den langsiktige kapasitetstilpasningen foreslår utvalgets flertall at strukturkvoteordningen erstattes av en ordning uten tidsbegrensning og hvor gjeldende strukturkvoter konverteres til ordinære fisketillatelser. Formannskapet mener forslaget vil medføre ytterligere privatisering av ressursene og dermed undergrave prinsipp fastslått i lov, at ressursene i havet er folkets eie. Dette forslaget støttes ikke.
11. Sortland formannskap støtter forbud mot overføring av kvoter mellom fartøy i ulike fartøygrupper. Det er en fordel å få en kvotestruktur som samsvarer med fartøystrukturen. På denne bakgrunn støtter formannskapet forslag om å erstatte hjemmelslengde med fysisk fartøylengde ved kvotetildeling.
12. Utvalgets flertall mener den nye ordningen som skal erstatte dagen strukturkvoteordning bør gi muligheter for salg av deler av et fartøys beholdning av kvotefaktorer. Dette i tillegg til sammenslåing der fartøy trekkes permanent ut av fisket. Formannskapet kan ikke støtte noen tiltak som bidrar til ytterligere struktureringer eller sammenslåinger verken i kystflåten eller i ringnot- og torsketrålerflåten. En konsekvens av slike tiltak er flere kvoter på færre fartøy.

Formannskapet - 078/17

FS - behandling:

Endringsforslag fra AP, SP og Rødt v/Karl Erling Nordlund:

Formannskapets oppfatning er at innstillingen rokker ved grunnleggende, gjeldende rett i fiskeriforvaltningen ved å foreslå tiltak som privatiserer retten til å disponere fiskeriresurser. Dette står i motstrid til at fisken «tilligger det norske folk i fellesskap» og må forvaltes ut fra det. Den viktigste målsetningen for norsk fiskeripolitikk må være å **«sikre ei bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de villevende marine ressursene og det tilhørende genetiske materialet og å medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene.** (Havressursloven) ~~skape trygge arbeidsplasser både i fiskeflåten og på land samtidig som~~ Det er viktig at eventuelle omlegginger ikke rokker ved havressursloven og deltakerloven.

Forslag fra Høyre og FrP v/Beate Bø Nilsen:

Formannskapet viser til innstillingen i Eidissen-utvalget NOU 2016:26 «Et fremtidig kvotesystem» sendt på høring av Nærings- og fiskeridepartementet. Formannskapets oppfatning er at denne innstillingen rokker ved de viktigste grunnpilarene i norsk

fiskerinæring, havressursloven og deltakerloven. Kvotesystemet har ikke fungert etter intensjonen og er moden for revidering.

1. Fiskerinæringen har stor betydning for Vesterålen, for sysselsetting, aktiviteter og verdiskaping i mange kystsamfunn i regionen. Formannskapet er derfor opptatt av at næringen forvaltes på en slik måte at det etableres en god balanse mellom lønnsom drift og samfunnsnytte. Det er svært viktig at forutsigbarhet ivaretas, men dette må ikke gå på bekostning av norske myndigheters mulighet for styring av næringen.

2. Sortland formannskap støtter utvalgets forslag om å opprettholde åpen gruppe under 11 meter. Denne fartøygruppen utgjør den viktigste rekrutteringsarena for nye fiskere for å komme inn i yrket.

3. Sortland formannskap støtter forslaget fra utvalgets mindretall om at strukturkvotene kanaliseres til en offentlig kvotebank som kan leie ut kvoter. Kvoter som eventuelt trekkes tilbake legges inn i denne banken. Formannskapet støtter utvalgets forslag om innføring av utleiemarked for kvoter/deler av kvoter. Driftsfleksibilitet kan rederne også oppnå gjennom frivillig å avsette en del av sin totalkvote for en fiskeart til kvotebanken og da få mulighet til å tilbakeleie kvote på andre fiskearter.

4. Sortland formannskap anbefaler å støtte kvotefaktorer og fisketillatelse da det er enklere å legge politiske regions- og gruppeføringer på toppen av et slik system.

Votering:

Alternativ votering av rådmannens innstilling med endringsforslag fra AP, SV og Rødt og forslag fra Høyre og FrP, ble forslaget fra AP, SV og Rødt vedtatt med 5 mot 4 stemmer.

FS - vedtak:

Sortland formannskap gir følgende uttalelse til innstillingen:

Formannskapetets oppfatning er at innstillingen rokker ved grunnleggende, gjeldende rett i fiskeriforvaltningen ved å foreslå tiltak som privatiserer retten til å disponere fiskeriressurser. Dette står i motstrid til at fisken «tilligger det norske folk i fellesskap» og må forvaltes ut fra det. Den viktigste målsetningen for norsk fiskeripolitikk må være å sikre ei bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de villevende marine ressursene og det tilhørende genetiske materialet og å medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. (Havressursloven) Det er viktig at eventuelle omlegginger ikke rokker ved havressursloven og deltakerloven.

1. Fiskerinæringen har stor betydning for Vesterålen, for sysselsetting, aktiviteter og verdiskaping i mange kystsamfunn i regionen. Formannskapet er derfor opptatt av at næringen forvaltes på en slik måte at det etableres en god balanse mellom lønnsom drift og samfunnsnytte. Det er svært viktig at forutsigbarhet ivaretas, men dette må ikke gå på bekostning av norske myndigheters mulighet for styring av næringen.
2. Sortland formannskap vurderer de samlede forslag fra Eidesen-utvalget som en ytterligere dreining i retning av en privatisering av fiskeressursene. For at dette skal gi legitimitet i kystsamfunn og blant næringsutøvere foreslås innføring av skatt på ressursrenten.
Formannskapet slår fast at fisken i havet er fellesskapets eiendom, og skal forvaltes i et evighetens perspektiv. Den viktigste målsettingen for norsk fiskeripolitikk må være å skape trygge arbeidsplasser både i fiskeflåten og på land og størst mulig verdiskaping i kystsamfunnene. Formannskapet mener derfor at ressursrenten fortsatt skal tas ut i verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten.
3. Sortland formannskap viser til at utvalgets arbeid i stor grad baserer seg på at fisket skal ha maks effektivitet. Økt effektivitet vil kunne bedre fartøyeiers økonomiske utbytte. Når dette på den andre siden betyr økte kvoteandeler pr fartøy betyr det færre fiskere og båter langs kysten. Det vil videre påvirke kystsamfunnene med færre mottaksanlegg og lavere sysselsetting. Formannskapet ønsker en balansert utvikling, som ivaretar balansen mellom store og små fartøy og som dermed sikrer aktiviteten i kystsamfunnene.
4. Som erstatning for dagens konsesjoner og deltakeradganger foreslår Eidesen utvalget å innføre fisketillatelse angitt i faste kvoteenheter som andel av norsk totalkvote etter fratrukk for ekstrakvoteordninger. Formannskapet ser at en slik ordning kan bidra til økt forutsigbarhet, men samtidig vil begrense myndighetenes styringsmuligheter, eksempelvis av kvotefordelingen mellom fartøygrupper og regioner. Dette forslaget støttes ikke.
5. Dagens system har medført forgjelding av næringen og stenger ute ungdom og regioner med dårlig kapitaltilgang. Sortland formannskap støtter derfor ikke forslaget om å begrense eller avvikle ekstrakvoteordninger som ikke kan begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Ekstrakvoter er viktige politiske verktøy for spesifikke måloppnåelser. Eksempelvis kan berettigelsen av undervisningskvoter og lærlingekvoter ikke nødvendigvis begrunnes ut fra effektiv ressursbruk. Slike ekstrakvoter er likevel avgjørende for den videre rekrutteringen til fiskeryrket.
6. Sortland formannskap støtter ikke forslaget om fortrinnsvis å avvikle rekrutteringsordningen. Rekrutteringskvoter er et viktig virkemiddel for nye fiskebåteiere som ønsker å etablere seg i næringen.

7. Sortland formannskap kan ikke støtte forslaget om å innføre en strukturkvote- eller sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter ettersom ordningen resulterer i uttak av fartøy fra fisket. Denne flåtegruppen er særdeles viktig for opprettholdelsen av de mange mottaksstasjoner langs kysten og for aktiviteter i mange små kystsamfunn. Formannskapet er opptatt av at denne flåtegruppen i større grad må gis et driftsgrunnlag som sikrer aktivitet gjennom hele året.
8. Sortland formannskap støtter utvalgets forslag om å opprettholde åpen gruppe under 11 meter. Denne fartøygruppen utgjør den viktigste rekrutteringsarena for nye fiskere for å komme inn i yrket.
9. Sortland formannskap støtter forslaget fra utvalgets mindretall om at strukturkvotene kanaliseres til en offentlig kvotebank som kan leie ut kvoter. Kvoter som eventuelt trekkes tilbake legges inn i denne banken. Formannskapet støtter ikke utvalgets forslag om innføring av privat utleiemarked for kvoter/deler av kvoter. Driftsfleksibilitet kan rederne oppnå gjennom frivillig å avsette en del av sin totalkvote for en fiskeart til kvotebanken og da få mulighet til å tilbakeleie kvote på andre fiskearter.
10. I forhold til den langsiktige kapasitetstilpasningen foreslår utvalgets flertall at strukturkvoteordningen erstattes av en ordning uten tidsbegrensning og hvor gjeldende strukturkvoter konverteres til ordinære fisketillatelser. Formannskapet mener forslaget vil medføre ytterligere privatisering av ressursene og dermed undergrave prinsipp fastslått i lov, at ressursene i havet er folkets eie. Dette forslaget støttes ikke.
11. Sortland formannskap støtter forbud mot overføring av kvoter mellom fartøy i ulike fartøygrupper. Det er en fordel å få en kvotestruktur som samsvarer med fartøystrukturen. På denne bakgrunn støtter formannskapet forslag om å erstatte hjemmelslengde med fysisk fartøylengde ved kvotetildeling.
12. Utvalgets flertall mener den nye ordningen som skal erstatte dagen strukturkvoteordning bør gi muligheter for salg av deler av et fartøys beholdning av kvotefaktorer. Dette i tillegg til sammenslåing der fartøy trekkes permanent ut av fisket. Formannskapet kan ikke støtte noen tiltak som bidrar til ytterligere struktureringer eller sammenslåinger verken i kystflåten eller i ringnot- og torskestrålerflåten. En konsekvens av slike tiltak er flere kvoter på færre fartøy.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Sortland formannskap viser til innstillingen fra Eidesen utvalget, NOU 2016:26 « Et fremtidsrettet kvotesystem, sendt på høring av Nærings - og fiskeridepartementet.

Innstillingen kan leses her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-26/id2523539/>